

Predmet: **LIKOVNO SNOVANJE 3**

Likovna naloga: IZDELAVA FOTO KOLAŽA

Navodila za današnje delo:

Pri likovni nalogi boš potreboval/a računalnik in telefon.

Tvoja naloga je, da s fotoaparatom/ telefonom od blizu ali od daleč ujameš (fotografiraš) zanimivosti, ki te pritegnejo. Iz posnetkov narediš foto kolaž. Foto kolaž je skupek več različnih fotografij, ki skupaj tvorijo eno fotografsko likovno delo. Tvoj foto kolaž naj bo barvno skladen.

Foto kolaž lahko narediš na več različnih načinov:

- 1. fotografije preneseš v program Word in jih oblikuješ v foto kolaž ali
- 2. fotografije preneseš v program Power Point in jih oblikuješ ali
- 3. fotografije lahko oblikuješ v programu, ki ga imaš na telefonu.

Kriterji za vrednotenje izdelka:

- zanimivi motivi,
- skladnost barv in oblik v tvojem foto kolažu,
- estetska čistost,
- unikatnost, uporaba domišljije.

To nalogo boš izvedel v dveh urah. Danes raziskuješ in fotografiraš čim več zanimivosti . Naslednjič oblikuješ FOTO KOLAŽ, ki naj bo barvno usklajen. Izbereš enega od zgoraj opisanih načinov.

Izdelane foto kolaže v Wordu ali Power Pointu mi pošljite na moj e-naslov: anica.klobucar@os-smihel.si

Prijetno ustvarjanje ti želi učiteljica Anica Klobučar.

Zaključimo pregled Predalpskega hribovja z Ljubljansko kotlino. V zvezku nadaluj s točko 6, prepriši besedilo, ki je v okvirju in reši naloge.

6. LJUBLJANSKA KOTLINA (U 105 - 107)

Pojem Ljubljanska kotlina ni samo mesto Ljubljana ampak. Ljubljanska kotlina obsega kar 6 pokrajin: Blejski Kot in Dežela, Dobrave, Kranjsko -Sorško polje, Kamniško-bistriško polje, Ljubljansko polje in na jugu Ljubljansko barje (U 106).

Klikni na povezavo in si oglej naravno in kulturno dediščino Ljubljanskega barja.

https://www.youtube.com/watch?v=m_3uXApH1o

DRUŽBENE IN NARAVNE ZNAČILNOSTI LJUBLJANSKE KOTLINE

1. NAVODILA ZA DELO: Odpri učb. str. 105 – 106, preberi besedilo. Iz besedila si sproti izpiši ključne (pomembne) besede.

Oglej film o Ljubljanski kotlini.

https://www.youtube.com/watch?v=Kg4pEcr097l&feature=emb_rel_pause

2. V zvezek si zapiši podnaslov: DRUŽBENE IN NARAVNE ZNAČILNOSTI LJUBLJANSKE KOTLINE

Dopolni tabelo s pomočjo besedila na str. 105 - 106. Prvi primer imaš že rešen.

LJUBLJANSKA KOTLINA

NARAVNE ZNAČILNOSTI	DRUŽBENE ZNAČILNOSTI
GEOLOŠKA SESTAVA: <i>- sedimentne kamnine - prod</i>	POSELITEV: <i>- mestna in podeželska naselja</i> <i>- tu živi več kot četrtnina preb. v Sloveniji</i>
VODOVJE:	GOSPODARSTVO:
PODNEBJE:	VEČJA NASELJA:
RELIEF:	KULTURNA DEDIŠČINA

Leta 2014 so Ljubljansko barje prizadele velike poplave. Kako je bilo videti iz zraka si lahko ogledaš na posnetku: <https://www.youtube.com/watch?v=yqb4b9sINj8>

MATEMATIKA

DATUM: 16. 4. 2020

19. ura

9. a

TEMA: OBDELAVA PODATKOV

ENOTA: Vprašalniki in empirična preiskava

Navodila za delo na daljavo:

Poudarjena navodila pomenijo, da bi jih lahko upoštevali in uspešno opravili VSI učenci.

Podčrtana navodila pomenijo, da bi jih lahko upoštevalo in uspešno opravilo večina učencev.

Navodila z oznako * pa pomenijo, da naloge z navodili uspešno rešijo učenci, ki želijo več.

1. V zvezek si zapiši enoto in datum 16. 4. 2020.
2. Preberi razlage in preglej rešene primere na straneh od 221 do 227 v učbeniku. Odgovore na zastavljena vprašanja v zvezi z razumevanjem zapisuj v zvezek v polnih povedih.
3. Katera vrsta vprašanj so najmanj uporabni za statistično obdelavo podatkov?
A ... da-ne vprašanja   B ... vprašanja izbirnega tipa
C ... vprašanja s števili odgovori   D ... vprašanja s prostimi odgovori
4. Kaj vključuje analiza podatkov? (str. 221 spodaj)
5. Katera dva postopka še sledita ob izdelavi empirične preiskave po analizi podatkov?

6. Dopolni preglednico v zvezi s predstavljeno anketo na strani 222 v učbeniku.

Število vprašanj ankete	Število vprašanj izbirnega tipa	Število vprašanj DA - NE	Število vprašanj s številskimi odgovori

7. Ali sledi po vsakem obdelanem vprašanju ankete zapisan postopek predstavitev raziskave? (223, 224, 225, 226, 227) Koliko je teh predstavitev?

8. Najkrajšo predstavitev podatkov rešenega primera, ki je predstavljen na straneh od 222 do 227 v učbeniku, prepisi v zvezek!

9. Koliko povedi vsebuje interpretacija na strani 228?

10. Pošlji svoje celotno reševanje glede podanih navodil isti dan do 13.30 ure v pregled učitelju na elektronski naslov andrej.prah@os-smihel.si.

Rešitve 18. ure:

2. a) 170 mm b) 170 mm

c) Modus nam pove, katera vrednost se v naboru podatkov največkrat ponovi.
Mo = 171 mm.

3. Največjo verjetnost ima dogodek A.

4. a)

Št. Točk	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Št. učencev	1	1	3	3	4	5	4	3	4	2

b) Povprečno število točk je $6,0\bar{6}$.

c) Mo = Me = 6

d) Vrednosti so razpršene.

e) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5. a) $1/7$ (ena sedmina) b) $3/7$

6. a) $1/4$ b) $1/2$ c) $3/13$ č) $1/13$ d) $1/52$

V Novem mestu, 8. 4. 2020.

Učitelj matematike:

Andrej Prah

TJA

Hello everyone!

First check your answers from the previous lesson:

SB, p. 48, ex. 1a – prevod glagolov: 2 pick up – pobrati; 3 knocked over – prevrniti; 4 throw away – vreči stran; 5 put out – odnesti; 6 take off – sezuti, sleči se; 7 try on – poskusiti; 8 fill in – izpolniti; 9 turn down – stišati; 10 give back – vrniti

SB, p. 48, ex. 2: 2 Please *pick* your litter *up* before you go. 3 I'm sorry. I've *knocked* my glass of milk *over*. 4 Don't *throw* these magazines *away*, please. 5 Have you *put* the rubbish *out*? 6 Please *take* your shoes *off* before you come in. 7 Can I *try* these trousers *on*, please? 8 Could you *fill* this form *in*, please? 9 Can you *turn* the volume *down*, please? 10 Is it OK if I *give* the DVD *back* tomorrow?

Včeraj ste spoznali sestavljene glagole, danes pa bomo naredili nekaj vaj za utrjevanje te snovi:

→ **Student's book, page 48, exercise 3a:** V okvirčku imaš napisane štiri glagole: **put, take, turn, give**. Za vsakega izmed teh štirih glagolov napiši po dva sestavljena glagola. Torej, vse skupaj moraš napisati osem sestavljenih glagolov.

Na primer: *put: put away* (V bistvu moraš dodati členek. – Pomagaj si s členki v nalogi 1a na isti strani.)

Exercise 3b: Sestavljene glagole, ki jih napišeš pri nalogi 3a ustrezno uporabi v povedi. Glej primer pod nalogo. Vse skupaj moraš napisati osem povedi.

→ **Workbook, page 38:**

Exercise 1: Povedi dopolni s sestavljenimi glagoli v okvirčku.

Exercise 2: Iz glagolov v okvirčku tvori ustrezne sestavljene glagole in jih vstavi v povedi.

Exercise 3: Obkljukaj povedi, ki so pravilne, in prečrtaj tiste, ki niso.

→ Sestavljeni glagoli so v angleškem jeziku zelo pogosti. Oglej si kratek video v katerem boš slišal/a veliko sestavljenih glagolov. Beri podnapise. Sestavljeni glagoli so v besedilu označeni z **rdečo barvo**.

Povezava do videa: <https://www.youtube.com/watch?v=YCXDqIFjg8o>

Iz videa prepisi **10 sestavljenih glagolov** in napiši slovenski prevod za te glagole. Za prevod sestavljenih glagolov si pomagaj s spletnim slovarjem <https://sl.pons.com/prevod>

Phrasal verb	Slovene translation	Phrasal verb	Slovene translation

Na moj e-naslov mi pošlji:

- rešeno nalogo 3a,b iz učbenika na strani 48
- zgornjo razpredelnico.

Še obvestilo:

V torek, **21. 4.**, bomo imeli preverjanje znanja. Naloge boste reševali na spletu. Preverjanje je **obvezno**. Rešene naloge mi moraš poslati **še isti dan**.

KEM

Preden nadaljujemo s snovjo in delom naprej, me zanima, ali je še kakšno vprašanje vezano na poglavji Alkoholi in Karboksilne kisline. V kolikor ste temeljito preštudirali temi v učbeniku in so ostale kakšne nejasnosti in potrebujete še dodatno razlago, mi prosim sporočite na moj e-naslov:

merilin.sut@os-smihel.si.

Kaj že znam: Alkoholi ob prisotnosti oksidanta lahko oksidirajo v aldehide in karboksilne kisline ter v ketone.

Novo: Alkohole lahko pri povišani temperaturi (140 °C) in ob prisotnosti katalizatorja (konc. H₂SO₄) pretvorimo tudi v etre.

Poglavje: Kisikova družina organskih spojin – **ETRI** (Tega dela v našem učbeniku ni.)

1. Kaj so etri?

Etri so kisikove organske spojine, v katerih sta dve verigi ogljikovih atomov povezani s kisikovim atomom.

2. Funkcionalna skupina etrov

– O – etrska vez

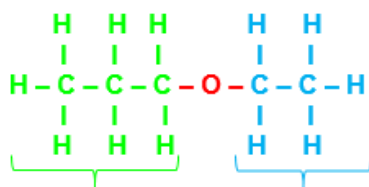
3. Splošna formula etrov

(R₁ in R₂ predstavljata poljubno dolgi verigi ogljikovih atomov; verigi sta povezani s kisikovim atomom – z etrsko vezjo)

4. Poimenovanje etrov

Etre poimenujemo tako, da najprej po abecednem vrstnem redu navedemo oba dela ogljikove verige s končnicama –il (poimenujemo alkilni skupini) in nato ime zaključimo z besedo eter.

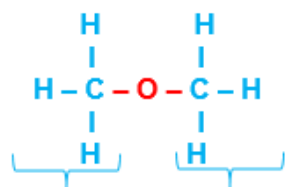

1. del dobi ime
propil

2. del dobi ime
etil

upoštevam abecedni vrstni red (e pred p)

etil propil eter

1. del ime
metil

2. del ime
metil

dve enaki alkilni skupini, upoštevam grški števnik

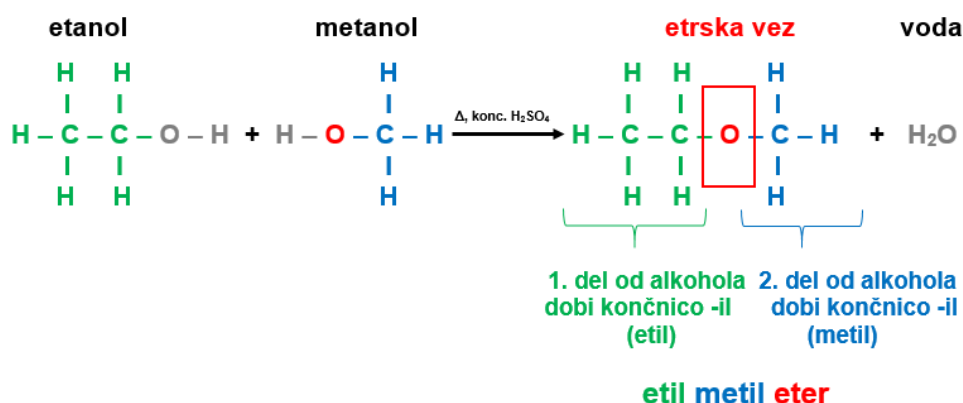
dimetil eter

5. Nastanek etrov

Etri nastanejo pri reakciji med dvema enakima ali različnima alkoholoma pri povišani temperaturi (140 °C) in ob prisotnosti katalizatorja (konc. H₂SO₄). Reakcijo imenujemo etrenje. Poleg etra pri reakciji nastane tudi voda (konc. H₂SO₄ je higroskopna in veže vodo).

Splošna besedna enačba etrenja: alkohol + alkohol $\xrightarrow{\Delta, \text{ konc. H}_2\text{SO}_4}$ eter + voda

Primer reakcije med etanolom in metanolom:

Splošna enačba etrenja: R₁-OH + R₂-OH $\xrightarrow{\Delta, \text{ konc. H}_2\text{SO}_4}$ R₁-O-R₂

5. Lastnosti in uporaba etrov:

- etri so v vodi slabše topni kot alkoholi (vez -O- je manj polarna od -OH vezi);
- dietil eter (eter) je zaradi delne polarnosti uporabno topilo; je zelo lahko hlapna in vnetljiva tekočina pri sobni temperaturi; hlapi dietil etra so v zmesi z zrakom eksplozivni; nekoč so ga uporabljali kot splošni anestetik, vendar so uporabo tega etra opustili zaradi eksplozivnosti in stranskih učinkov na dihala.

Vaja

→ Zapiši enačbo za kemijsko reakcijo etrenja med:

- propanolom in etanolom,
- metanolom in butanolom.

Uporabi zapis s strukturno in racionalno formulo.

Pri naslednji uri kemije boš preveril svoje znanje.

Čas nameni temeljitemu in poglobljenemu učenju, predvsem v teh dneh, saj te v bližnji prihodnosti najverjetneje čaka resno ocenjevanje znanja.

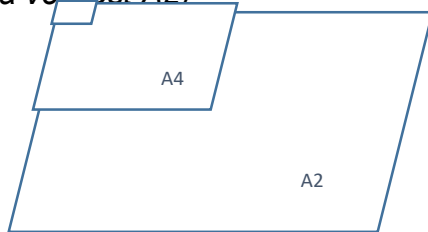
Pri učenju si pomagaj z zvezkom, učbenikom in delovnim zvezkom ter drugim gradivom. V kolikor si temeljito preučil vsebino in so ostale kakšne nejasnosti in potrebuješ dodatno razlago, mi prosim sporoči na moj e-naslov.

Za danes je to vse. Skoraj vse. Ko končaš z delom, izdelek poslikaj in mi pošlji na že znani e-naslov.

BIO Nadaljevanje: Poglavje: Evolucija – **EVOLUCIJA ČLOVEKA (U: str. 100-102)**

Zanimivost:

→ Primerjava velikosti skorje velikih možganov med podgano, šimpanzom in človekom (površina pri podgani za velikost znamke, pri opici za velikost lista A4, pri človeku za velikost A2)

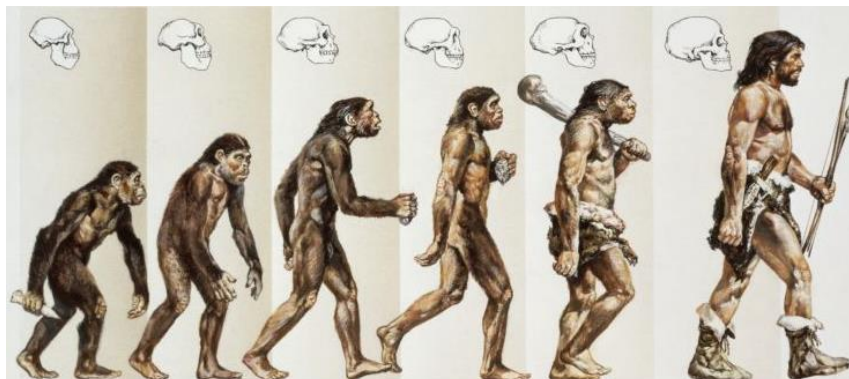

→ Najbolj znan predstavnik avstralopiteka (južna opica, opičji človek) je »Lucy«. Ime je dobila po pesmi britanske skupine Bittles.

Slika: Okostje in rekonstrukcija lobanje Lucy

Od odcepitve samostojne razvojne veje človeka od šimpanzov je v komaj nekaj milijonov let živelo najmanj 20 različnih vrst človečnjakov, med katerimi je preživela le ena vrsta, sodobni človek (*Homo sapiens*).

Slika: Evolucija človeka (Vir: <https://arstechnica.com/science/2017/04/cooler-climates-linked-to-rapid-evolution/>)

Dolgo časa so ljudje raziskovali, kako in kje je potekal razvoj sodobnega človeka. Podatki, pridobljeni z analizo fosilnih ostankov ter z zbranimi podatki raziskav DNA, potrjujejo, da se je pred približno 200.000 leti v Afriki razvil moderni misleči človek, v Evropi na neandertalec. Neandertalec (ledenodobni človek) je živel v Evropi in zahodni Aziji v obdobju med 100.000 in 35.000 leti pr.n.št. Največ najdb so odkrili v Franciji. Živeli so tudi na vzhodu ob Črnem in Kaspijskem morju. V naši bližini so odkopali neandertalske kosti v Krapini na Hrvaškem. Najbolj znani slovenski postojanki neandertalca sta Betalov spodmol pri Postojni in Divje babe nad Idrijo. V postojanki nad Idrijo so našli koščeno piščal (prvi poznani človeški inštrument, ki ga je neandertalec izdelal pred približno 45.000 leti).

Slika: Koščena piščal (Vir: <http://www.openculture.com/2015/02/hear-the-worlds-oldest-instrument-the-neanderthal-flute.html>)

Pred 35.000 leti je neandertalec nenadoma izumrl (vzrok ni znan – čas zadnje ledene dobe?).

→ Na spletni strani <http://mkn.mhz.hr/hr/o-muzeju/virtualna-setnja/> se virtualno sprehodi po Muzeju krapinskih neandertalcev.

V Afriki pa je potekal razvoj v smeri modernega človeka. Najstarejši fosilni ostanki, ki dokazujejo njegov obstoj, so stari 100.000 let. V Evropi se je pojavil pred 40.000 let. Najprej na vzhodu, postopoma je prodiral proti zahodu, kjer je izpodrinil neandertalca. Najbolj znano nahajališče ledenodobnega modernega mislečega človek (kromanjonca, ime po najdišču Cro Magnon v Franciji) pri nas je Potočka zijalka na Oljševi gori. Vzpon modernega človeka traja že približno 100.000 let. Naselil se je na skoraj vseh območjih današnjega sveta, ker si je okolje preprosto prilagodil.

→ Na povezavi <https://www.irokusplus.si/vsebine/irp-bio9/#79> si oglej kratka filma:

1. »Evolucija človeka: dokazi« in
2. »Evolucija človeka: človek in kmetijstvo«.

Danes na svetu živi več kot 7,7 milijard ljudi. Znanstvene raziskave fosilnih ostankov kažejo, da smo se razvili iz populacije, ki je štela le nekaj tisoč prebivalcev. Naša vrsta se je v preteklosti spreminjala glede na podnebne razmere, spremembe habitata in načina prehrane. Spoznali smo svojo preteklost. Čas je, da s svojim odgovornim ravnanjem do narave poskrbimo za lastno prihodnost.

→ Preberi trditve o sodobne človeku *Homo sapiens* skozi zgodovino in ugotovi, ali držijo.

	Trditev	Drži	Ne drži
	Pred 100 milijoni let naj bi se razvil zadnji skupni prednik primatov, med katere uvrščamo tudi človeka.		
	Izvor sodobnega človeka se je začel v gozdovih vzhodne Afrike, v Etiopiji, tam so bili najdeni tudi njegovi najstarejši fosilni ostanki.		
	Pomembne novosti v razvoju človeka so bile pokončna drža, dvonožna hoja, krožno žvečenje in razvoj možganov.		
	Z analizo DNA so ugotovili, da so človeku najbolj sorodne gorile.		
	Sodobni človek se je iz Afrike odselil pred približno 65.000 leti, najprej v Azijo, nato pa v Evropo in Avstralijo.		
	Bistvena značilnost primatov, ki je še vedno izražena pri človeku, je negibljiv in pomanjšan palec, zaradi katerega je plezanje zelo oteženo.		
	Razvoj vida in prostorsko gledanje sta za primata pomenila pomoč pri premikanju, ocenjevanju razdalj in iskanju hrane.		

RU 15. 4. 2020

Dobite na elektronsko pošto.

Kaj pa pravi ministrica za šolstvo in šport?

Kustečeva še ne more povedati, kdaj se bodo otroci vrnili v vrtce in šole

Bruselj, 14. aprila - V Sloveniji še ne moremo dokončno povedati, kdaj se bodo otroci lahko vrnili v vrtce in šole, to je odvisno od ocene zdravstvene varnosti, je poudarila ministrica za izobraževanje Simona Kustec, ki se je danes udeležila videokonferenčnega zasedanja ministrov EU za izobraževanje. Članice unije imajo sicer glede tega zelo različna stališča.

Nekatere članice unije bodo po napovedih šole odpirale v začetku maja, je povedala Kustečeva v telefonskem pogovoru s slovenskimi dopisniki v Bruslju. Zelo zanimivo se ji pri tem zdi, da so med temi članicami tudi države, kjer novi koronavirus najbolj pustoši, na primer Španija.

Argumenti so različni. Nemčija izpostavlja, da je treba ohranjati učno kondicijo in poskrbeti za socialni vidik učencev, medtem ko države, ki še ne bodo hitro odpirale šol, trdijo, da bodo to lahko nadomestile z učenjem na daljavo in ob vrnitvi ta vmesni čas ustrezno nadoknadile, je pojasnila.

V Sloveniji ta trenutek po besedah Kustečeve še ne morejo dokončno povedati, kdaj se bodo otroci lahko vrnili v vrtce in šole. Glavni razlog za zaprtje šol in vrtcev je bil namreč povezan z oceno zdravstvene varnosti tako otrok kot vzgojiteljev in učiteljev. Ko bodo dobili strokovno oceno, da je vrnitev v organizirane oblike vzgoje in izobraževanja varna, bodo to tudi naredili, je izpostavila ministrica.

Ministri za izobraževanje so sicer po navedbah Kustečeve razmeroma enotni, da preverjanje znanja v tem času mora biti formativno oziroma prijazno, mehkejše in spodbujevalno.

Odločitev o nacionalnem preverjanju znanja v Sloveniji bo po njenih besedah znana v petek. To bo skupna odločitev, ki so jo sprejeli skupaj z vsemi predstavniki stroke, torej zavodom za šolstvo, odgovornimi za nacionalno preverjanje znanja in predstavniki ravnateljev. "Gre za enotno oceno. Kakšna formalno bo, pa bomo komunicirali potem v petek," je dejala.

Kustečeva je sicer v svojem nastopu na zasedanju poseben poudarek namenila potrebi po zasledovanju temeljnega načela omogočanja enakih možnosti za izobraževanje vseh učencev. Pri tem je izpostavila dobro slovensko izkušnjo z donacijami, ki so pomagale, da so lahko vsem učencem dostavili računalniško opremo in vse potrebno za izobraževanje na daljavo.

Ministrica ob izpostavljanju načel enakih priložnosti, solidarnosti, strpnosti in družbene odgovornosti pri skrbi za še posebej ranljive skupine tudi poudarja, da je Slovenija v primerjavi z nekaterimi drugimi članicami unije v veliki prednosti, ker ima vzpostavljen stabilen sistem javnega šolstva.

O težavah, s katerimi se bodo soočali ljudje ob oživljanju gospodarske dejavnosti, če bodo vrtci in šole še naprej zaprti, ministrica pravi, da je njena prva skrb zdravje in življenje posameznika ter da je raje bolj zadržana pri oceni, kdaj bi šli otroci nazaj v šole. Poudarja tudi, da z vidika zagotavljanja enakih možnosti ne razmišlja o odpiranju šol le v nekaterih regijah.

O možnosti odprtja šol ob uvedbi določenih ukrepov, na primer manjših razredov in nošnje mask, pa ministrica pravi, da bi v tem primeru potrebovali pomoč države in da bi to potegnilo za seboj veliko dodatnih ukrepov. "V šole in vrtce se ne bomo vračali samo na podlagi odločitve resornega ministrstva, ampak ene celovite ocene na ravni države, ki bo medresorska," je izpostavila.

Večina članic unije je aktivirala izobraževanje na daljavo, so pa pristopi zelo različni. Sicer pa se ministri strinjajo, da je potrebna velika prožnost v odnosu do učiteljev in učencev ter da izobraževanje mora biti prioriteta. Tudi za program Erasmus se bodo poiskale življenjske odločitve, je še povzela Kustečeva.